

SLABOVIDNOST KOD PREDSKOLARACA

Sve ono što niste znali o skrivenim oftalmološkim problemima vaših najmlađih otkrivaju vam stručnjaci iz Specijalne bolnice *Sveti Vid*

Poduzeli ste sve mjere kako biste svom djetetu osigurali normalan rast i razvoj, uključili ga u kolektiv, pružili mu svu ljubav i pažnju. Sada kada ste ga upisali na satove tenisa, nogometa ili košarke u namjeri da se dijete pravilno psihofizički razvija i socijalizira, primjećujete da se ono povlači u sebe, da je nesigurno i nespretno? Vaš školarac nailazi na još jedan problem – gubi pažnju u školi i ne završava zadatke, a vi niste ni pomislili da dijete nema ni motornih, ni

psihičkih smetnji, nego da jednostavno ne vidi dobro. Nevjerica! Kako je moguće?! Prije odluke o uključivanju u sportske aktivnosti, obavili ste oftalmološki pregled. Doduše, kratko je trajao i zapravo niste ni dobili pravu informaciju. „Gdje smo pogriješili?“, pita se većina roditelja. Nažalost, ovakvih primjera je puno, nije riječ o pojedinačnom slučaju. Pregled djeteta predškolske dobi često se uzima vrlo površno, bez zadržavanja i traganja za važnim stvarima. A ovaj postupak puno je zahtjevniji

nego kod odraslih budući da se ne zasniva na subjektivnom iskazu, nego na stvarnim, objektivnim pokazateljima potencijalnih smetnji za razvoj vida. Stoga je odgovornost, i liječnika i obitelji, u ovom slučaju puno veća. Zbog postojećih zabluda vezanih za probleme dječje oftalmologije i velik broj propuštenih slučajeva djece koja su mogla na vrijeme ispraviti slabovidnost, obratili smo se Specijalnoj bolnici Sveti Vid, mjestu koje je referenca za probleme slabovidnosti djece predškolske dobi.

KOJE SU NAJČEŠĆE SMETNJE KOJE SE SUSREĆU KOD PREDSKOLSKE DJECE?

Najčešće smetnje je, na svu sreću, najlakše riješiti. Stoga ih ne smatramo velikim problemom u dječjoj dobi. To su razrokost, skretanje očiju – strabizam i refrakcijske greške, odnosno dioptrija. Kada se rano reagira, već u dobi djeteta od nekoliko mjeseci u slučaju strabizma, i od treće do pete godine, za pojavu dioptrije, u velikom postotku imat ćemo izliječeno dijete, s odnegovanom funkcijom vida, bez bilo kakvih smetnji – i tijekom školovanja i kasnijeg života. Ako se to propusti, što se u našem okruženju često događa, onda će se roditelji u školskoj dobi djeteta suočiti sa slabovidnošću koja će ostati za cijeli život. Operacija strabizma, ili laserska korekcija dioptrije u kasnijoj dobi – ako je u pitanju netretirana slabovidnost, neće pomoći u postizanju bolje vidne oštine.

KADA SE KOD DJECE PRIMJENJUJE LASERSKA KOREKCIJA DIOPTRIJE?

Laserska korekcija dioptrije kod djece predškolske dobi nije nova stvar. U primjeni je od sredine 90-ih godina, dakle gotovo četvrtinu stoljeća. Kod ove djece, laser se radi samo u strogo definiranim situacijama. Kod odraslih mladih ljudi, laser se koristi u korekciji dioptrije, kada se oni žele osloboditi kontaktnih leća i naočala iz različitih razloga, a kod djece – KADA SE MORA, zato što će – u protivnom – slabovidnost ostati za ostatak života. To su one situacije u kojima djetetu naočale ne mogu pomoći, a kontaktne leće ne može koristiti zbog dobi!

KOJE SU TO SITUACIJE KADA SE MORA RADITI LASERSKA KOREKCIJA DIOPTRIJE, A ŠTO U NAŠEM OKRUŽENJU I DALJE STVARA ZABLUDU?

To je jasno definirano. I toga se pridržavamo:

1. VELIKA RAZLIKA U DIOPTRIJI NA OBA OKA.

ZABLUDA: Naočale

Najčešće će oko s velikom dioptrijom imati manju dioptriju u naočalima da bi se „izjednačilo“ s drugim, a onda se ide sa zatvaranjem „boljeg“ oka. To baš i nema puno smisla. Nekorigirano „slabije“ oko i dalje će vidjeti mutno, što znači da ste unaprijed osudili dijete na slabovidnost.

ISTINA: Laserska korekcija

Pomoću nje, dioptrija će se u potpunosti korigirati, a nakon toga uslijedit će i zatvaranje „boljeg“ oka na nekoliko sati dnevno, obično kad se dijete igra. Nakon pune korekcije, primijetit ćete da se dijete neće opirati zatvaranju te će i efekt ispravljanja slabovidnosti biti sve bolji.

DUGOGODIŠNJA PREDANOST PRAVIM PRINCIPIMA SUVREMENE OFTAMOLOGIJE I VISOKA RAZINA OČNE KIRURGIJE SVRSTALI SU SVETI VID MEĐU REFERENTNE USTANOVE U SVIJETU

2. ASTIGMATIZAM

ZABLUDA: Naočale

U višim vrijednostima, pogotovo u slučaju razlike između očiju, naočale su beskorisne. Nekorigiran astigmatizam ima visok potencijal za slabovidnost. Mi to zovemo ambliogenom manom.

ISTINA: Laserska korekcija

Na ovaj način dijete neće imati „iskrivljenu“ sliku kao s naočalama.

3. AKOMODATIVNI STRABIZAM

Definira se kao skretanje očiju uslijed prejake akomodacije, najčešće zbog visoke dioptrije u plusu. Može se ispraviti naočalama, pogotovo kad je dioptrija na oba oka slična. Oči su u pravilnom položaju dok dijete ima korekciju. Kada skine naočale – oči „skreću“. Problem nastaje kod školaraca, posebno na satovima tjelesnog odgoja, jer oni ne mogu udovoljiti zahtjevima i popratiti sve aktivnosti na spravama.

ZABLUDA: Operacija strabizma

ISTINA: Laserska korekcija dioptrije

Na ovaj način, uklanja se uzrok prejake akomodacije, „skretanja“ očiju i postiže se pravilan položaj, bez operacije strabizma. U slučajevima parcijalno akomodativnog strabizma, radi se laserska korekcija dioptrije, a nekoliko mjeseci nakon toga (tri do šest) i manja dokorekcija operacijom strabizma, naravno, ako bude potrebe za tim.

4. DJECA S POSEBNIM POTREBAMA

Popravljanje vidne funkcije itekako pozitivno utječe na ostvarivanje boljeg odgovora na cjelokupni tretman psihomotornih aktivnosti ove djece.

ZABLUDA: Dati provizorno naočale, uz objašnjenje da će dijete biti stalno ovisno o

drugoj osobi i da nema potrebe za boljim vidom.

ISTINA: Laserska korekcija dioptrije kod ove djece, u lakoj inhalacijskoj anesteziji, omogućuje kasnije bolji kontakt s terapeutom. Ova djeca postaju puno sigurnija i pokazuju brži napredak u motorici.

PEDIJATRIJSKI SVJETSKI CENTRI ODAVNO SE BAVE OVOM PROBLEMATIKOM. ZASTO U NAŠEM OKRUŽENJU NE NAILAZIMO NA NAMJERU DA SE OVOJ DJECI POMOGNE?

Oftalmolozi koji se ne bave ovom patologijom upućuju djecu u centre specijalizirane za dječju oftalmološku problematiku. Tako je u svijetu. Kod nas, nažalost, ne postoji svijest o tome, pa se roditelji samo zaplaše i problem se odgađa za kasnije. Kada imate dijete kod kojeg je propušteno ispravljanje dioptrijskog problema na vrijeme, negdje oko treće/četvrte godine, a ono sada već ima 18 godina i visoku dioptriju na jednom oku, neodgovarajuće korigiranu, laser neće popraviti slabovidnost u toj kasnijoj dobi. Korekcija dioptrije je jedna stvar, a oština vida koja proizlazi iz te korigirane dioptrije sasvim nešto drugo. Kada je pogreška takva da se ne može popraviti naočalama, rješenje je laser. Sveti Vid jedan je od svjetskih centara koji se bavi dječjom oftalmologijom, na čelu s prof. dr. Rudolfom Autratom, već dugi niz godina. Posjeduje velik broj publikacija i najvećih priznanja u svjetskim oftalmološkim krugovima u području dječje oftalmologije i laserskih procedura korekcije dioptrije kod djece u specijalnim indikacijama. Cilj nam je bio popuniti praznine koje postoje na domaćem terenu. Naše dugogodišnje iskustvo pokazuje sjajne rezultate u postizanju bolje vidne oštine, odnosno smanjenju slabovidnosti kod djece, praćeno dugi niz godina. Nedavno je Sveti Vid dobio još jedno veliko priznanje – Nagradu za postignute rezultate u dječjoj oftalmologiji, uručenu na Europskom kongresu udruženja za refraktivnu kirurgiju i kirurgiju katarakte. Također, djeca s ispravljenim nedostacima u vidu u ranoj dobi postaju zadovoljnija, bolje surađuju, spretnija su i sretnija.

SAVJETI ZA RODITELJE

Evo koje simptome kod djece nikako ne smijete zanemariti...

- Pratite reagira li vaše dijete na svjetlo, prati li pogledom, hvata igračke, kako se kreće... i reagirajte čim primijetite da nešto nije u redu.
- Ako vam se učini da oko vašeg djeteta „skreće“, obavezno se obratite oftalmologu. Skretanje oka nije prirodno i nemojte čekati da prođu godine da se to samo ispravi.
- Obratite pažnju i na to primiće li se vaše dijete televizoru i iskrivljuje li glavu kad fiksira pogledom.
- I bijela zjenica signal je za odlazak oftalmologu.
- Ako vašem djetetu smeta svjetlo, moguće je da je uzrok toga oftalmološki problem.